

Sygn. akt: I C 823/17

WYROK - CZĘŚCIOWY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Mirosława Dykier - Ginter
Protokolant:	pracownik biurowy Karolina Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 05 lipca 2018 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa (...) S.A. w G.

przeciwko A. S., I. S.

o zapłatę

w zakresie roszczenia przeciwko A. S.

oddala powództwo.

S.. akt IC 823/17

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w G. wniósł do Sądu Rejonowego L. pozew przeciwko A. S. i I. S. o zapłatę solidarnie kwoty 6.450,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2016 roku oraz o zasądzenie kosztów procesu – do rozpoznania w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 3 sierpnia 2016 roku ustalono nielegalny pobór energii elektrycznej bez zawarcia umowy, polegający na połączeniu przewodem zabezpieczenia przelicznikowego oraz instalacji elektrycznej zlokalizowanej w lokalu mieszkalnym pozwanego. Powód wywodził, iż opiera swe roszczenie na podstawie postanowień taryfy obowiązującej w dniu przeprowadzenia kontroli u pozwanej. Powód powołał się w szczególności na § 7.1.1 lit. a taryfy, zgodnie z którym za nielegalny pobór energii elektrycznej uważa się pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy, co zdaniem powoda miało miejsce w niniejszej sprawie. W dalszym ciągu powód wywodził, iż dochodzona opłata wyliczona została w oparciu o § 7.2.2a taryfy. Powód wskazywał również, iż do wyliczenia opłaty z noty (...) przyjęto, że nielegalny pobór energii elektrycznej trwał od sierpnia 2013 roku do dnia przeprowadzenia kontroli u pozwanego w dniu 3 sierpnia 2016 roku, co łącznie wynosi 1096 dni. Powód konkludował, iż za ten okres pozwani pobrali energię elektryczną wartości (...).

W dniu 29 czerwca 2017 roku Referendarz sądowy w sprawie VI Nc –e (...) wydał nakaz zapłaty, w którym uwzględnił powództwo wobec obu pozwanych.

Wobec skutecznie złożonego sprzeciwu przez A. S. w dniu 12 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę w całości do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Człuchowie.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany A. S. wskazał, iż jego była żona I. S. nie przebywa w miejscu, w którym przeprowadzano kontrolę – nie zna jej miejsca zamieszkania.

Wobec nie wskazania aktualnego miejsca zamieszkania I. S. postępowania wobec niej zostało zawieszono, wyznaczono natomiast rozprawę – w trybie art. 218 k.p.c. w stosunku do pozwanego A. S. ..

W zakresie roszczenia pozwany A. S. oświadczył, że nie zgadza się zapłacić takiej kwoty pieniężnej. Zaprzeczył, aby dokonywał nielegalnego poboru energii elektrycznej. Zaprzeczył, aby kontrolujący stwierdzili w trakcie kontroli przewody łączące sieć z instalacją w jego mieszkaniu. Przyznał, że w lokalu nie było zainstalowanego licznika poboru energii elektrycznej. Przyznał też, że w lodówce znajdowało się mięso, lecz nie było zamrażane w mieszkaniu.

W odpowiedzi na to stanowisko powód złożył pismo procesowe z dnia 5 lutego 2018 roku w którym powołał się na protokół z kontroli z dnia 3 sierpnia 2016 roku i ustalenia w nim zawarte, że pozwany dokonał podłączenia obcego przewodu do kostki rozgałęźnikowej i połączył ten przewód z instalacją mieszkaniową oraz, że w wyniku tego połączenie odbiorniki elektryczne pozwanego zostały zasilone energią, która nie była ewidencjonowana przez licznik. Powód wskazał również, że pozwany nie wniósł zastrzeżeń do protokołu. W związku z tym powód oświadczył, iż domaga się zapłaty od pozwanego zryczałtowanego odszkodowania, którego wysokość została obliczona na podstawie taryfy obowiązującej w dniu prowadzenia kontroli.

Pozwany z kolei na rozprawie w dniu 12 lutego 2018 roku przyznał, iż w chwili kontroli w mieszkaniu nie było licznika poboru energii elektrycznej – został on zdjęty po rozwiązaniu przez jego byłą żonę I. S. umowy dotyczącej poboru i dostarczania energii elektrycznej. Po opuszczeniu lokalu przez byłą żonę miał możliwość korzystania z całego mieszkania, choć przebywał w nim tylko w krótkich okresach (przyjeżdżał na tydzień lub dwa), z uwagi na to że pracował poza miejscem zamieszkania. Gdy pozwał aktualną żonę z lokalu zaczęli korzystać wspólnie, choć w ograniczonym zakresie bo większość czasu spędzali u teściów, do tego lokum przyjeżdżali tylko w ciągu dnia. Do śmierci sąsiada korzystał on też z jego uprzejmości i podłączał odbiornik do sieci w mieszkaniu sąsiada, płacąc mu ustaloną miesięczną kwotę. Pozwany podkreślał, że nie stać go było na wykonanie prac związanych z podłączeniem instalacji w mieszkaniu oraz założeniem licznika- prace te wykonał dopiero po przeprowadzonej kontroli za pieniądze zarobione za granicą. W zakresie przebiegu kontroli pozwany po raz kolejny zaprzeczył, aby stwierdzono w jej trakcie pobieranie przez niego energii w sposób opisany w protokole, w szczególności aby kontrolujący stwierdzili podłączenie poprzez nielegalny przewód jego mieszkania do sieci. Stwierdził, że niezwłocznie wpuścił kontrolujących do mieszkania i wskazał miejsce, w którym poprzednio zainstalowany był licznik. Podkreślił, że w tym pomieszczeniu znajdowało się wiele przewodów, żaden z nich nie był jednak podłączony do sieci. Zaprzeczył też, aby wyrwał przewód w trakcie kontroli. Podkreślał, że kontrolujący stwierdził, iż miał miejsce nielegalny pobór energii elektrycznej tylko dlatego, że w lodówce pozostawił rozmrażające się mięso, które tuż przed rozpoczęciem kontroli przywiózł od teściów, aby przygotować weki. Zaprzeczył, aby lodówka była zmrożona, a kontrolujący stwierdzili to tylko po tym, iż znajdowało się w niej częściowa już rozmrożone mięso. Pozwany kwestionował też zapisy protokołu w zakresie rodzaju ustalonych urządzeń elektrycznych. Podkreślił, że w mieszkaniu znajdowało się niewiele odbiorników elektrycznych – poza niewielkimi punktami świetlnymi, jedynie niska lodówka starego tytułu oraz telewizor, pozostawione przez poprzednią żonę. Nie posiadał też pralki automatycznej, w mieszkaniu pozostawał jedynie pralka Frania – pranie zawsze robił u teściów. Z powodu zapisania w treści protokołu przebiegu i wyników kontroli w sposób nie odpowiadających jej przebiegowi i wynikom, odmówił jego podpisania.

Sąd ustalił następujących stan faktyczny:

W lokalu położonym w P. 112/4 w 2012 roku w wyniku rozwiązania umowy z odbiorcą I. S. (pierwszą żoną pozwanego A. S.) zdjęty został licznik rejestrujący pobór energii elektrycznej. I. S. opuściła lokal. Od czasu rozwiązania tej umowy na dostawę i pobór prądu elektrycznego w tym lokalu nie była zawarta z odbiorcą umowa dotycząca przesyłu i sprzedaży energii elektrycznej.

(bezsporne)

W dniu 26 lipca 2016 roku powód (...) S.A. z siedzibą w G. zlecił wykonania kontroli legalności pobierania energii w lokalu położonego w P. 112. W zleceniu jako odbiorcę wskazano I. S., a jako przedmiot kontroli legalność pobierania energii elektrycznej, wskazując iż odbiorca od 2012 roku nie ma zainstalowanego licznika. Do wykonania kontroli upoważnieni zostali pracownicy zleceniobiorcy – K. R. i R. C. (1),

(dowód: zlecenie z dnia 26 lipca 2016 roku k 23v oraz upoważnienie nr (...) do przeprowadzenia kontroli k. 21)

W dniu 3 sierpnia 2016 roku, działający na zlecenie powoda K. R. i R. C. (1), przeprowadzili kontrolę legalności poboru energii elektrycznej w lokalu położonym P. 112/4, w który zajmował A. S. wraz z drugą żoną. Kontrola odbyła się w obecności A. S..

(bezsporne)

Z przeprowadzonej kontroli sporządzony został przez kontrolujących protokół kontroli nr (...). W protokole ustalono, iż w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nielegalny pobór energii elektrycznej polegający na podłączeniu obcego przewodu (...) 3 x 2,5 mm do kostki rozgałęziającej- przedlicznikowej na fazie L 2 i następnie podłączeniu tego przewodu z instalacją mieszkaniową. W wyniku podłączenia wszystkie odbiorniki elektryczne zostały zasilone energią niemierzoną przez żaden licznik energii elektrycznej. W protokole zawarta również informacja, iż w trakcie kontroli odbiorca wyrwał przewód służący do nielegalnego poboru, przewód ten został zabezpieczony jako dowód rzeczowy (torba (...)) oraz wykonano zdjęcia cyfrowe. Z treści załącznika szczegółowego do protokołu – oprócz tych informacji - wynika również, że w trakcie dalszych czynności kontrolnych stwierdzono, iż urządzenia elektryczne zostały chwilę wcześniej odłączone od zasilania – w lodówce znajdował się szron, a obudowa telewizora jeszcze ciepła. Protokół zawierał również wyrysowany schemat instalacji elektrycznej przedstawiający stwierdzony nielegalny pobór energii elektrycznej.

(dowód: protokół kontrolny wraz z załącznikiem szczegółowym do protokołu k 21v, 22 i 22v)

Jako zainstalowane odbiorniki w treści protokołu stwierdzono: 1 pralkę automatyczną (moc 2kW), 1 lodówko-zamrażarka (moc 0,6 kW), 1 RTV (moc 0,5 kW) i oświetlenie- bez określenie ilości (moc 0,5 kW).

(dowód: załączniki szczegółowy do protokołu k. 22v)

Uczestniczący w kontroli A. S. odmówił podpisania protokołu.

(bezsporne, nadto zlecenie k. 23v i protokół kontroli k. 22)

Na podstawie protokołu z kontroli powód w dniu 14 października 2016 roku wyliczył należność. W tym celu – stosując wewnętrzne procedury opracowane przez powoda - najpierw wykorzystując statystyczne dane opracowane przez Fundację na rzecz (...) przyjęto dobowe ilości energii elektrycznej pobieranej przez odbiorniki. Następnie tak ustalone wartości przyporządkowano do odbiorników, które zostały wskazane w treści protokołu i określono wielkości energii elektrycznej pobieranej w ciągu 24 h przez poszczególne rodzaje odbiorników. I tak przyjęto: dla pralki (moc 2 kW) - 0,411 kWh/24h, dla chłodziarko-zamrażarki (moc 0,6 kW) - 0,951 kWh/24ha, dla telewizora (moc 0,055 kW) - 0,275 kWh/24ha oraz oświetlenia i drobnego sprzęt AGD (moc 1,800 kW) - 0,920 kWh/24ha. Następnie wartości te pomnożono przez 1096 dni (przyjęto bowiem do obliczenia tej należności trzyletni okres nieprzedawnionego roszczenia) i w ten sposób ustalono ilość pobranej energii elektrycznej w wysokości łącznej (...).

(dowód: wyliczenie kWh z dnia 14 października 2016 roku oraz zeznania świadka P. Z. na rozprawie w dniu 5 lipca 2018 roku w okresie od 00:08:10 do 00:41:38 porównaj protokół k 113-114v)

Następnie w oparciu o te wartości powód wyliczył należność za nielegalne pobieranie energii elektrycznej w wysokości 6. 450,64zł, na którą złożyły się: kwota 2.382,41zł z tytułu opłaty za energię elektryczną czynną (ustaloną za (...) przy przyjętej cenie jednostkowej 0,16999zł. pomnożone razy 5), kwota 3.217,84 zł z tytułu opłaty zmiennej sieciowej (ustalanej za (...) przy przyjętej cenie jednostkowej 0,2296 zł pomnożone razy 5), kwotę 180,79 zł z tytułu opłaty

jakościowej (ustaloną za (...) przy przyjętej cenie jednostkowej 0,0129 zł pomnożone przez 5) oraz kwota 669,60 zł z tytułu opłaty stałej sieciowej (ustalonej za 36 miesięcy przy przyjętej cenie jednostkowej 3,72 zł pomnożone razy 5). W wyliczeniu wskazano grupę taryfową – G11 oraz pobór jedną fazą .

(dowód : wyliczenie k 23)

W dniu 12 grudnia 2016 roku powód wystawił na I. S. i A. S. notę obciążeniową nr (...) na łączną kwotę 6.450,64 zł, określając termin płatności na dzień 27 grudnia 2016 roku.

(dowód: nota obciążeniowa k. 25v)

W dniu 15 lutego 2017 roku powód sporządził przedsądowe wezwanie do zapłaty do I. S. i A. S. dotyczące należności wynikającej z noty obciążeniowej.

(dowód : wezwania do zapłaty k. 26)

(...) S.A. z siedzibą w G. wprowadziła na rok 2016 taryfę, zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr D. (...) -64(12)/ (...) /JSz z dnia 17 grudnia 2015 roku. Zgodnie z art. 7.1 oraz 7.2 taryfy :

7.1 Przez nielegalny pobór energii elektrycznej na leży rozumieć:

7.1.1. pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy,

7.1.2. pobieranie energii elektrycznej:

a) z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego,

b) poprzez ingerencję w ten układ pomiarowo-rozliczeniowy mającą wpływ na zafalszowanie

pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy (7.1).

7.2 W przypadku nielegalnego pobierania energii elektrycznej, polegającej na pobieraniu energii elektrycznej bez zawarcia umowy Operator może obciążyć podmiot nielegalnie pobierający tę energię, opłatami w wysokości pięciokrotności stawek opłat określonych w taryfie dla jednostrefowej grupy taryfowej, do której ten podmiot byłby zakwalifikowany, zgodnie z kryteriami określonymi w § 6 ust. 1 rozporządzenia taryfowego, oraz w wysokości pięciokrotności ceny energii elektrycznej, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b) ustawy, przyjmując:

7.2.1. wielkość mocy wynikającą z rodzaju zainstalowanych odbiorników,

7.2.2 ilości energii elektrycznej uwzględniające rzeczywistą możliwość pobierania energii przez dany podmiot wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników, lecz nie wyższe niż:

a) przy pobieraniu energii elektrycznej jedną fazą, za każdy 1 A prądu znamionowego zabezpieczenia 125 kWh. Za zabezpieczenie uważa się bezpieczniki najbliższe patrząc od

strony zasilania, niedostępne dla ww. podmiotu i osób postronnych. W razie braku

zabezpieczeń między instalacją odbiorczą, a siecią zasilającą przyjmuje się taką wielkość

wkładek bezpiecznikowych, jaka powinna znajdować się w danej instalacji, nie mniejszą

jednak niż 25 A,

b) przy pobieraniu energii elektrycznej dwoma lub trzema fazami opłatę ustala się, jak w lit. a, z uwzględnieniem krotności (2 lub 3), zależnie od liczby faz, którymi nielegalnie pobierano energię elektryczną .

(dowód: taryfa w zakresie opłat za nielegalne pobieranie energii art. od 7.1 do 7.7 k.27-30).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wobec pozwanego A. S. nie mogło zostać uwzględnione .

Na wstępie podkreślić należy, że powód wywodził swoje roszczenie z przepisu art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne. Zgodnie z tym przepisem, w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może:

- 1) pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię, opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba, że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo
- 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

Z kolei nielegalnym pobieraniem paliw lub energii, w rozumieniu przepisu art. 3 pkt 18 Prawa energetycznego jest pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencje w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Zgodnie z delegacją zawartą w art. 46 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne Minister Gospodarki, określa w drodze rozporządzenia zasady dotyczące taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną. W czasie stwierdzenia przez stronę powodową wywodzonego nielegalnego pobierania prądu przez pozwanego obowiązywało rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną. (Dz. U. z 2012 roku poz. 1059 z późn. zmian), które w § 44 ust. 1 stanowi, że jeżeli energia elektryczna jest pobierana bez zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej albo umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, albo umowy kompleksowej, przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub usługi kompleksowe może obciążyć podmiot nielegalnie pobierający tę energię opłatami w wysokości pięciokrotności stawek opłat określonych w taryfie dla jednostrefowej grupy taryfowej, do której ten podmiot byłby zakwalifikowany, zgodnie z kryteriami określonymi w § 6 ust. 1, oraz w wysokości pięciokrotności cen energii elektrycznej, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy, przyjmując ilości energii elektrycznej uwzględniające rzeczywistą możliwość pobierania energii przez dany podmiot wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników. Przy czym zgodnie z ust. 3 ilości energii elektrycznej, o których mowa min. w ust. 1, nie mogą być większe niż określone w taryfach ryczałtowe ilości zużycia energii.

W miejscu w zakresie charakteru tej należności wskazać należy na utrwalone stanowisko, iż opłata za nielegalne pobranie energii elektrycznej ma charakter cywilnoprawny i zarazem odszkodowawczy. Nie jest jednak rodzajem kary ustawowej w rozumieniu art. 485 k.c., do której mają odpowiednie zastosowanie przepisy o karze umownej. Kara ustawowa, podobnie, jak i kara umowna wiąże się funkcjonalnie z odpowiedzialnością za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, a więc z odpowiedzialnością kontraktową. Zatem niedopuszczalne jest odpowiednie stosowanie art. 484 § 1 zd. 1 k.c., zgodnie z którym kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Przedsiębiorstwo energetyczne może więc dochodzić od osoby, która pobierała paliwo bez zawarcia umowy opłatę, o której mowa w art. 57 ust. 1, o ile wykaże, że paliwo to zostało rzeczywiście wykorzystane (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10 grudnia 2009 r. - III CZP 107/09).

Roszczenia odszkodowawcze przedsiębiorstw energetycznych były przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego który w wyroku z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie II CSK 387/16, choć w sprawie dotyczącej używania gazu - stwierdził, iż przepis art. 57 ustawy Prawo energetyczne nie określa przesłanek, od spełnienia których uzależnione jest dochodzenie przez przedsiębiorstwo energetyczne opłaty (odszkodowania ryczałtowego), względnie odszkodowania na zasadach ogólnych. W pierwszym przypadku, z uwagi na istotę odszkodowania ryczałtowego, przedsiębiorstwo energetyczne

jest zwolnione z obowiązku udowodnienia faktycznej ilości zużytego gazu wskutek jego bezumownego poboru. Rzecz jasna, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do wykazania, że nielegalny odbiorca wykorzystywał do swoich potrzeb paliwo oraz do wykazania podstaw kalkulacji naliczenia opłaty tj. podstaw zaszeregowania do określonej grupy taryfowej i przyjęcia ryczałtowego zużycia.

W razie dochodzenia odszkodowania ryczałtowego pozwany nie może bronić się zarzutem, że przedsiębiorstwo energetyczne nie wykazało wysokości faktycznie zużytego paliwa. Może natomiast wykazywać, iż ze względu na czas nielegalnego poboru oraz ilość urządzeń odbiorczych i właściwą stawkę taryfową, opłata ta powinna być naliczona w niższej wysokości.

Jeżeli natomiast przedsiębiorstwo energetyczne decyduje się na dochodzenie odszkodowania na zasadach ogólnych, to na nim spoczywa ciężar udowodnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej sprawcy nielegalnego poboru, w tym wysokości poniesionej szkody. Będzie to miało miejsce, gdy ryczałtowa wysokość naliczonej opłaty za nielegalny pobór nie pokrywa poniesionej przez to przedsiębiorstw szkody. Nadto dochodzenie odszkodowania na zasadach ogólnych będzie wchodziło w rachubę, gdy jest możliwe ustalenie ilości faktycznie zużytego paliwa.

Zgodnie z zasadą ciężaru dowodowego wynikający z art. 6 k.c. w każdym przypadku dochodzonego odszkodowania na przedsiębiorstwie przesyłowym spoczywa ciężar wykazania dokonani przez pozwanego nielegalnego poboru energii elektrycznej.

W niniejszej sprawie w celu wykazania tej okoliczności powód przedstawił protokół kontroli sporządzany przez kontrolujących z czynności kontrolnych na podstawie art.6 ustawy prawo Energetyczne. Zgodnie z treścią protokołu kontrolujący w chwili kontroli stwierdzili nielegalny pobór energii elektrycznej polegający na podłączeniu obcego przewodu i przyłączeniu instalacji mieszkaniowej tak, że wszystkie odbiorniki zostały zasilane energią nieopomiarowaną. Z treści protokołu wynika również, iż w trakcie kontroli odbiorca wyrwał służący do nielegalnego poboru oraz, że przewód ten został zabezpieczony. Z protokołu wynika również, że w trakcie dalszych czynności kontrolujący stwierdzili, że wszystkie odbiorniki zostały wcześniej odłączone od zasilania – lodówce znajdował się szron, a obudowa telewizora była jeszcze ciepła. Tymczasem przesłuchani w charakterze świadków przeprowadzający kontrolę R. C. (2) i K. R. odmiennie niż wynika to z treści sporządzonego przez nich protokołu przedstawili okoliczności stwierdzone u pozwanego w czasie kontroli. Obaj świadkowie stwierdzili, że pamiętają okoliczności zdarzenie z uwagi na specyficzną sytuację - udali się do pozwanego z powodu informacji o nielegalnym poborze energii, światła w mieszkaniu mimo braku licznika. Świadek R. C. (1) stwierdził dodatkowo, że przed przesłuchaniem zapoznał się z treścią protokołu. Mimo to obaj zeznali, że w trakcie kontroli nie stwierdzili podłączenia instalacji mieszkaniowej do sieci energetycznej – w mieszkaniu nie było napięcia. We wskazanym przez pozwanego na ich polecenia pomieszczeniu, w którym wcześniej zainstalowany był licznik zaobserwowali jedynie wiele przewodów elektrycznych w tym jeden – leżący na podłodze - który w ich ocenie z uwagi na długość i przekrój mógł służyć do nielegalnego przyłączenia instalacji mieszkaniowej do sieci. Sposób w który przewód ten mógł być ich zdaniem zainstalowany zademonstrowali w trakcie kontroli pozwanemu, a następnie zabezpieczyli go jako dowód rzeczowy i wykonali zdjęcia. Z zeznań świadków nie wynika również, że w ich obecności w trakcie kontroli pozwany wyrwał zainstalowany przewód służący do nielegalnego poboru energii elektrycznej. Zeznali jedynie, że przez dłuższy czas pukali do drzwi altany znajdującej się przed wejściem do mieszkania i w tym czasie słyszeli głośną muzykę dochodzącą z mieszkania, która ucichła przed otwarciem drzwi przez pozwanego. Co prawda świadek R. C. (1) zeznał, że przed otwarciem pozwany podszedł najpierw do drzwi, a po poinformowaniu go przez kontrolujących o przyczynach ich wizyty dłuższy czas drzwi w dalszym ciągu ich nie otwierał. Okoliczności tej nie potwierdził jednak świadek K. R., który stwierdził, że pozwany dopiero po otwarciu drzwi został poinformowany o celu ich wizyty. Tak więc co prawda treść protokołu jednoznacznie stwierdza, iż kontrolujący w trakcie kontroli stwierdzili nielegalne przyłączenie instalacji mieszkaniowej do sieci elektrycznej (wskazali sposób przyłączenia- również poprzez wyrysowania schematu - oraz, że zabezpieczyli dowody tego przyłączenia), a także stwierdzili zachowania pozwanego polegające na rozłączeniu tego przyłączenia w trakcie kontroli, zeznania kontrolujących w charakterze świadków wskazują jednak, że opis wyników kontroli zawarty w treści protokołu nie przystaje do okoliczności przeprowadzonych przez nich czynności kontrolnych.

Treść protokołu nie może więc stanowić podstawy ustalenia nielegalnego poboru energii elektrycznej, tym bardziej że pozwany kwestionując jego zapisy odmówił podpisania.

Obaj świadkowie zeznali, że nielegalny pobór energii stwierdzili wyłącznie w oparciu o stan odbiorników. Przyznali, iż w trakcie kontroli stwierdzili, że wszystkie urządzenia były odłączone od sieci. Sprawdzili jednak stan urządzeń, a w związku z tym, że kontroli dokonywali latem, skupili się na kontroli urządzenia chłodzącego. Świadek R. C. (1) stwierdził, że otworzył lodówkę z zamrażarką i stwierdził zamrożone produkty oraz szron. Natomiast świadek K. R. stwierdził, że lodówka pozwanego był zamrożona, natomiast obudowa telewizora była dość ciepła. Pozwany wskazywał, że zamrożone mięso przewiózł od teściów i na chwilę przed rozpoczęciem kontroli i umieścił je w lodówce na przechowanie. Wobec takiego stanowiska pozwanego i wątpliwość co do stwierdzanych przez świadków okoliczności i wyników kontroli, ich zeznania w tej części nie mogą stanowić wiarygodnej wystarczającej podstawy do przyjęcia za wykazane, iż pozwany dokonywał nielegalnego poboru energii elektrycznej w sposób wywodzony w niniejszej sprawie.

Dodatkowo wskazać również należy, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenie – w tym podstaw przyjęcia wysokości żądanej należności, a na powódzie – jak wyżej wskazano – spoczywał ciężar wykazania podstaw kwalifikacji do wyliczenia zryczałtowanej opłaty.

Pozwany w swoim stanowisku oprócz kwestionowania zasady odpowiedzialności, wskazywał również na zawyżoną wysokość świadczenie w związku ze sposobem wykorzystywania mieszkania i z minimalnym wyposażeniem mieszkania w sprzęt gospodarstwa domowego (wyłącznie lodówka bez osobnej zamrażarki, pralka typu Frania, telewizor starego typu i brak jakichkolwiek innych sprzętów AGD).

Zauważyć należy, że taryfa opracowana przez pozwanego i obowiązująca w okresie zdarzenie objętego pozwem – w zakresie rozliczania kosztów energii elektrycznej – korespondowała w swej treści z powołanym w § 44 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 roku (Dz. U. z 2012 roku poz. 1059 z póź. zmian). W oparciu o to rozporządzenie oraz obowiązującą taryfę, dochodząc zryczałtowanej opłaty powód winien był więc określić grupę taryfową, do której pozwany został zakwalifikowany oraz wykazać, że grup to wskazana została dla powoda zgodnie z kryteriami określonym § 6 rozporządzenie oraz wykazać rodzaj i wysokość opłat stosowanych dla odbiorców w tej grupie. Zgodnie bowiem z tym przepisem podział odbiorców na grupy taryfowe jest dokonywany w zależności od poziomu kosztów uzasadnionych, ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne za dostarczanie energii elektrycznej do tych odbiorców, na podstawie następujących kryteriów:

- 1) poziomu napięcia sieci w miejscu dostarczania energii elektrycznej;
- 2) wartości mocy umownej;
- 3) systemu rozliczeń;
- 4) liczby rozliczeniowych stref czasowych;
- 5) zużycia energii elektrycznej na potrzeby gospodarstw domowych.

Ceny lub stawki opłat, regulowane w taryfie w oparciu o § 5 rozporządzenia, mogą być różnicowane dla poszczególnych grup taryfowych z uwzględnieniem podziału doby i roku na strefy i okresy czasowe. Taryfa może przewidywać więcej niż jeden sposób podziału doby na strefy czasowe.

W niniejszej sprawie w dokumentach dotyczących wyliczenia należności powód zawarł jedynie informację o zaliczeniu pozwanego do bliżej w tych dokumentach nie określonej grupy G11, przy czym zgodnie ze stanowiskiem świadka P. Z. zaliczenie to nastąpiło wyłącznie z uwagi na fakt, że pobór energii dotyczył gospodarstwa domowego. Z treści dokumentów wynika również, że powód obarczył pozwanego oprócz -opłatą określonej jako opłata za energię elektryczną czynną- również zmienną opłatą sieciową, opłatą jakościową oraz stałą opłatą sieciową. Z uwagi na fakt, iż powód nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów bądź innych dowodów pozwalających na zweryfikowanie

prawidłowości zaliczenia pozwanego do właściwej grupy jednostrefowej tj . określonej przez powoda jako G11 w oparciu o kryteria określone w § 6 rozporządzenie oraz na ustalenie czy w ramach tej grupy w sposób właściwy ustalono rodzaj oraz naliczono wysokość należności (przed ich zwielokrotnieniem razy pięć) nie sposób uznać, że powód sprostał ciężarowi udowodnienia podstaw kwalifikacji i wyliczenia zryczałtowanej opłaty określonych w taryfie. Zauważyć należy, że powód w zakresie taryfy złożył jedynie fragment dotyczący opłaty za nielegalne pobieranie energii – treść art. 7.1 - 7.7). Dla zweryfikowania ustalenia tych opłat niezbędne są natomiast pozostałe regulacje taryfy.

Wreszcie wątpliwość sądu wzbudza sposób wyliczenia wielkości stanowiącej podstawę wymiaru opłat określanych w wyliczeniu jako opłata za energię elektryczną czynną, opłata zmienna sieciowa oraz opłata jakościowa. Jako bazę dla wyliczenia tych należności przyjęto wielkość określną jako ilość pobranej energii (2.803 kWh) - wyliczoną – jako zeznał świadek P. Z. – wyłącznie o oparciu o wewnętrzny regulamin postępowania ustalony u powoda z wykorzystaniem opracowanej przez Fundację na rzecz (...) dobowej ilości energii elektrycznej pobieranej przez wybrane odbiorniki. Zgodnie z zeznaniami świadka podstawę wyliczenia tej wielkości stanowiły informacje zawarte w protokole dotyczące rodzaju urządzeń i ich mocy. Wskazane wyżej wątpliwości dotyczące treści protokołu nie pozwalają na bezkrytyczne przyjmowania jako prawdziwe danych ujętych w treści tego protokołu również w zakresie informacji o zainstalowanych odbiornikach. I tak np. wobec stanowiska pozwanego brak jest podstaw do przyjęcia zainstalowania w mieszkaniu pralki automatycznej przyjęte do wyliczenia tej wartości. Z kolei zauważyć należy, że w protokole jako odbiornik w sieci przyjęto jedynie oświetlenie z mocą określoną na 0,5 kW (pozwany podkreślał bark w mieszkaniu jakichkolwiek drobnych sprzętów AGD). Natomiast przy wyliczeniu wprowadzono jako grupę odbiorników - oświetlenie i drobny sprzęt AGD z mocą określoną na 1,800 kW. Wielkość mocy i rodzaj urządzenia przekładał się z kolei na ustaloną przez powoda dla poszczególnego urządzenia wielkość zużywanej dobowej energii, która następnie została pomnożona przez 1096 dni, odpowiadające trzyletniemu okresowi do przedawnienia roszczenia. Taki sposób wyliczenia wielkości przestawił świadek P. Z., który odwołał się do treści taryfy w zakresie przyjmowania trzyletniego okresu przy wyliczaniu tej wielkości. Zauważyć jednak należy, że postanowienia taryfy w art. 7.6 korespondujące z § 44 ust.2 pkt. 1 i ust. 3 rozporządzenia z dnia 18 sierpnia 2011 roku dotyczą naliczania opłat z tytułu pobierania prądu z pominięciem układu pomiarowego i to w sytuacji udowodnienia okresu pobierania - wówczas zgodnie z tą regulacją opłata może być pobrana za cały nie objęty przedawnieniem okres. Nie ma natomiast w przedstawionej przez powoda w niniejszej sprawie taryfie analogicznej regulacji przy pobieraniu opłat zryczałtowanych za nielegalny pobór energii w formie zarzucanej pozwanemu tj. bez zawarcia umowy.

Tak więc powód, stosując wskazaną wielkości do wyliczenia części należności określonych jako opłata zmienna sieciowa oraz opłata jakościowa (przed ich pomnożeniem x 5) nie wykazał podstaw jej naliczania i stosowania.

Co do wysokości należności określonej jako opłata za energię elektryczną czynną - wobec przyjęcia do jej wyliczenia ceny jednostkowej 0,16999 zł, a więc średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej ogłoszonej przez Prezesa URE za 2015 r. w oparciu o art.23 ust. pkt. 18 lit..b ustawy Prawo energetyczne - przyjęć należy, że jest to przewidziany w taryfie element należności za nielegalny pobór energii odpowiadający pięciokrotności tej ceny. Dla wyliczenia tej części należności – zgodnie z taryfą przyjęć należy co do zasady :

-wielkość mocy wynikającą z rodzaju zainstalowanych odbiorników,

-ilości energii elektrycznej uwzględniające rzeczywistą możliwość pobierania energii przez dany podmiot wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników. Przy czym realizując zobowiązanie wynikające z § 44 ust 4 rozporządzenie z dnia 18 sierpnia 2011 roku pozwod określił w taryfie ryczałtowe ilości zużycia energii jako maksymalna ilość tej energii elektrycznej (7.2.2a taryfy - przy pobieraniu energii elektrycznej jedną fazą, za każdy 1 A prądu znamionowego zabezpieczenia 125 kWh. Za zabezpieczenie uważa się bezpieczniki najbliższe patrząc od strony zasilania, niedostępne dla ww. podmiotu i osób postronnych. W razie braku zabezpieczeń między instalacją odbiorczą, a siecią zasilającą przyjmuje się taką wielkość wkładek bezpiecznikowych, jaka powinna znajdować się w danej instalacji, nie mniejszą jednak niż 25 A).

Zastosowany przez powoda sposób naliczenia opłaty w tej części w niniejszej sprawie tj. z uwzględnienia wielkości określonej jako możliwość poboru energii elektrycznej przez powoda (łącznie 2.803 kWh) , wskazuje iż powód w niniejszej sprawie przyjął iż – zgodnie z treścią taryfy – z uwagi na minimalne ilość urządzeń w żaden sposób nie można przyjąć dla wyliczanej wobec pozwanego należności maksymalnej ilości tej energii określonej w taryfie - w oparciu 7.2.2a (w treści uzasadnieni pozwu powód podkreślał, iż dochodzi należności wyliczonej zgodnie z postanowienie taryfy). Natomiast z wyżej wskazanych względów nie sposób przyjąć, aby określona przez powoda wielkość energii – 2.803 kWh - mogła stanowić podstawę naliczenie opłaty w zakresie pięciokrotności ceny energii elektrycznej.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji .